

شما به عنوان یک هنرمند و استاد هنر، شخصاً چه خاطره یا تجربه‌ای از دیدار یا کار با استاد فرشچیان دارید که نور تازه‌ای بر شخصیت و دیدگاه هنری ایشان می‌افکند؟

سال ۱۳۷۹ چهارمین دوسالانه ملی نگارگری در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار شد. آثار فینالیست‌ها در دور رمپ موزه چیدمان شده بود. استاد هر اثر می‌دیدند و ضمن تشویق و تخصیص هر هنرمند خالق اثر نکاتی را راه‌نمایی می‌فرمودند تا اینکه به گالری یک و روبروی آثار خودشان رسیدند....نگاهی به کار خودشان کردند و پس از مکثی، سکوت را شکستند و بلند خطاب به خودشان گفتند «محمود بیشتر مطالعه کن، بیشتر طراحی کن» این هم درس بزرگی از تواضع بود و هم رهنمودی برای همه ما که تا به آخر همه محتاج مطالعه و طراحی بیشتر هستیم تا بتوانیم پویایی در هنر را تجربه نماییم. بی‌شک درک هنر خویشتن و فهم زبان جهان بدون مطالعه آثار نظری و هنری گذشتگان و معاصران در ایران و جهان و سپس ممارست در طراحی میسر نخواهد شد.

به عنوان سوال پایانی استاد بفرمایید با درگذشت استاد فرشچیان، چه مسئولیتی بر دوش جامعه هنری ایران، به ویژه هنرمندان نگارگر، قرار می‌گیرد تا یاد و نام ایشان را زنده نگه دارند و مسیر هنری ایشان را ادامه دهند؟

بر محققین و صاحب نظران فرض واجب است که بیش از پیش عزم خود را جزم مطالعه و بررسی آثار گرانسنگ استاد نمایند و در مجلات بین‌المللی انتشار دهند تا بیش از پیش در راستای دیپلماسی عمومی جهانیان را با ژرفای فرهنگ و هنر ایران زمین آشنا نمایند. استادانی همچون استاد محمود فرشچیان چکیده میراث نا ملموس ما در عرصه فرهنگ و هنر هستند و آثارشان نیز چکیده این چکیده است. این بزرگان با آثارشان همیشه زنده و ماندگار هستند و تا ابد عاشقانه هنر می‌توانند از زلال چشمه ساز وجودشان سیراب شوند و در محضرشان تلمذ و شاگردی نمایند و بسیار نکات و ظرایف را از دیدن و مطالعه آثارشان دریابند و دُر یابند.

روحشان شاد و در مینوی برین جاوید و نام و آثارشان ماندگار

هنر نگارگری یک هنر شخصیت ساز است. سالک این هنر شریف و مقدس رفته رفته فردی صبور و با نگاهی دقیق و نکته سنج میشود و اگر مثل استاد دارای شخصیتی مهربان نیز باشد یک معلم تمام عیار می‌شود.

ایشان سالهای متمادی هنرآموز هنرستان هنرهای زیبا و دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران بوده‌اند و علاوه بر آن هنرجویان و عشاق بیشماری را به حوصله و صبوری و سخاوتمندی راهنمایی کرده‌اند و آموزش داده‌اند.

امروز نگارگری نیست که بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم از تعلیم و هنر ایشان بهرمنند نباشد. من بسیار شاهد بوده‌ام که ایشان با حوصله و صبر فراوان و عشق تک‌تک آثار هنرمندانی که از راه دور و نزدیک برای دیدارشان می‌آمدند را می‌دیدند و دلسوزانه راهنمایی می‌فرمودند و عموماً با دست خطی به یادگار آنها را مورد لطف خود قرار می‌دادند.

این از ویژگیهای اخلاقی بارز ایشان بود که در اذهان همگان ثبت است.

استاد در جهانی که هنر مدرن و معاصر در حال تحول سریع است، چگونه می‌توان استمرار و پویایی هنر نگارگری را با الهام از آثار استاد فرشچیان تضمین کرد؟ چالش‌ها و فرصت‌ها در این زمینه کدامند؟

تقابل سنت و مدرنیته از تقابلهای ریشه دار است بخصوص در مجامع دانشگاهی هنر بسیار چالش برانگیز است.

اما ذهن و روح خلاق نگارگر ایرانی خوشبختانه همواره توانسته است در اعصار مختلف نگارگری را بروز رسانی نماید و جلوه شکوهمند تازه‌ای از هنر ایرانی را متجلی نماید به همین خاطر است که ما شاهد وجود و ظهور مکاتب مختلف نگارگری در طول تاریخ بوده ایم و در هر عصری حضور هنرمندی شاخص و تاثیرگذار باعث شده است تا روح تازه‌ای در این کالبد کهن دمیده شود و این درخت کهن با شکوفه وبری تازه به بار نشیند، اکنون نیز از قاعده دیرین مستثنی نیست.

با توجه به شهرت جهانی استاد فرشچیان و نمایش آثارشان در موزه‌ها و گالری‌های بین‌المللی، تأثیر ایشان بر معرفی و شناساندن هنر نگارگری ایرانی به مخاطبان غیرایرانی چگونه بوده است؟

استاد محمود فرشچیان یک هنرمند با اشتهار جهانی است کیچیرا ماتسورا مدیر کل یونسکو می‌گوید: ترکیب‌بندی و تکامل هنر فرشچیان تنها با حدس و گمان دریافتنی است. فدریکو مایور مدیر کل بعدی یونسکو می‌گوید: گشودن کتاب‌های نقاشی فرشچیان، سیر و سیاحت در جهانی از شگفتی هاست.

قرار گرفتن نام فرشچیان در کتاب مشهور Who's How نسخه قرن ۲۱.

قرار گرفتن نام فرشچیان در فهرست روشنفکران قرن ۲۱. ۱۹۸۵ برنده مدال طلایی جشنواره بین‌المللی بلژیک ۱۹۸۷ تدریس طلای اسکار ایتالیا ۱۹۹۵ مدال طلای برترین درجه هنری ۱۹۸۵ نشان هنر طلایی ایتالیا ۱۳۹۱ جایزه سینا دانشگاه هاروارد

دریافت لقب نقاشی برای تمام ملت‌ها و لقب گنجینه زنده بشری از یونسکو داشتن ۵۱ نمایشگاه انفرادی و ۷۴ نمایشگاه گروهی در ایران و جهان.

آثار فرشچیان در موزه‌های بلورانی، مونیک، متوئیک، کراچی، نیویورک، شانگهای، پاریس، استانبول، اولوینوی و چندین موزه دیگر....

کلکسیون‌های خصوصی: ملکه الیزابت انگلستان، ملکه جولیان، پرنس آقاخان، لیند جانسون، جرال د فورد، امپراتور ژاپن، لعل بهادر شاستری، تریسکار دستن و افراد دیگر.... بی‌شک مجموعه دست آوردهای هنری استاد محمود فرشچیان در طول زندگی پرکار و پربارشان در سطح بین‌المللی و جهانی باعث شناخت بیشتر و عمیق تر جهان از فرهنگ و هنر ایران شده است و تأثیر ایشان فقط در بهتر شناساندن هنر نگارگری ایرانی به جهان محصور و محدود نمی‌شود.

استاد فرشچیان نه تنها هنرمندی برجسته، بلکه یک معلم و مربی دلسوز برای نسل‌های جوان تر بودند. نقش ایشان در تربیت هنرمندان جوان و انتقال میراث نگارگری به نسل‌های بعدی را چگونه توصیف می‌کنید؟

